

Председник Србије Александар Вучић у интервјуу за швајцарски лист "Велтвохе" упозорио је да је Европа на опасном путу ка ширем сукобу, оценивши да "најгоре тек долази" и да се "сви припремају за рат". Наводи да после септембра очекује ескалацију сукоба у Украјини и да руски председник Владимир Путин, у случају даљег заоштравања, "нема други избор", уз оцену да не искључује употребу нуклеарног оружја. Истиче да Србија, као земља која је искусила ратове и НАТО бомбардовање, чини све да сачува мир, стабилност и војну неутралност.

Која је ваша највећа брига тренутно?

Десетине забринутости. Различита питања данас. По први пут осећамо као да се суочавамо са правом нафтном кризом и морамо да интервенишемо државним резервама

великим количинама дизела. То је једно питање због рата Русије и Украјине и рата у Ирану. Истовремено, за разлику од других, верујем да ћемо имати и гору ситуацију после септембра, што значи да ће за два месеца бити горе него данас.

У ком смислу ће бити горе?

Верујем да ћемо имати већу ескалацију у рату Русије и Украјине

Верујем да ћемо имати већу ескалацију у рату Русије и Украјине.

Зашто то тако мислите?

Рећи ћу на једноставан начин. Неко мора да победи у рату. Траје већ пет година, нико није срећан. Људи пате, умиру свакодневно. У оба главна града и у многим западним градовима, људи на власти не испоручују оно што су обећали својим грађанима. То је једини исход који можемо да видимо. Нико не жели да изгуби, сви желе да победе. Рат се неће завршити док неко не направи већи напредак на фронту него што је био случај у протекле четири године.

Шта подразумевате под ескалацијом? Какву ескалацију замишљате, на какву се припремате Ви и Ваша земља?

Никада не можете да припремите своју земљу за тако нешто. Војно смо неутрална земља. Нисмо укључени у тај конфликт, али осећамо економске последице. Говорећи о ескалацији, лично сам уверен да би Руси могли да уложе већи напор крајем септембра, почетком новембра. Није лако за Украјину да учини више. Постоје проблеми у Лавову и у другим областима Украјине.

Под коликим је притиском руски председник тренутно?

Неко мора да победи. Не можете зауставити рат без победничке или поражене стране. Нико неће лако попустити. Зато верујем да ћемо се суочити са ескалацијом

Верујем да је он веома опрезан човек, дисциплинован. Прави проблем за њега је психички и политички, јер није лако гледати како су украјински дронови погодили рафинерије. То ствара нервозу у друштву. То врши притисак на Путина и остале да делују оштрије.

Није лако ни за Украјинце, јер се суочавају са многим поделама унутар друштва, естаблишмента, а истовремено не побеђују на фронту. Није лака ситуација око Константиновке, Лимана, Славјанска. То показује да се нико не суочава са лаком ситуацијом. Онда би људи рекли да је то разлог да имамо преговоре и да се постигне примирје.

Не, то се неће десити. Неко мора да победи. Не можете зауставити рат без победничке или поражене стране. Нико неће лако попустити. Зато верујем да ћемо се суочити са ескалацијом и да ће Украјинци учинити све да ескалирају своје нападе на руску територију. Они то виде као велику психолошку предност за себе. То продају Западу. Нема боље вести за Берлин, Париз, Лондон него када виде да су украјинским дроновима бомбардоване рафинерије у Русији. Касније могу бити бомбардовани и други објекти од већег значаја за руску страну. То значи да ћемо имати још веће проблеме.

Имамо ескалацију неразумевана на Западу да се сваком бомбом на Русију Москва приближава преговарачком столу. Били сте на Самиту у Украјини. Који је био смисао те конференције?

Можете да бомбардујете шта год хоћете, Кремљ, али да ли ће то на крају принудити Русију да се преда? Не, то се никада неће десити. Биће још одлучнији да ескалирају борбу и учине нешто да победе

Зеленски је паметан човек. Може добро да крије своје емоције. Био је добар, миран дан. Није било проблема. Били су лидери Југоисточне Европе, разговарало се о регуларним питањима. Оно што сам ја приметио јесте да обични људи нису стрепели да причају руски, што ме је изненадило. Али они би желели да се заустави рат, али и да виде да се рат заустави само ако побеђују.

Тачно је то што кажете за Русију. Можете да бомбардујете шта год хоћете, Кремљ, али да ли ће то на крају принудити Русију да се преда? Не, то се никада неће десити. Биће још одлучнији да ескалирају борбу и учине нешто да победе. То је лоше запажање Запада.

На конференцији сте подржали Украјину, али нисте потписали закључке. Који је разлог?

Било је много разлога, али рећи ћу вам један. Под тачком 11 говорило се о формирању специјалног суда против Русије. Имамо Повељу Уједињених нација, морамо да урадимо све у сагласности са резолуцијама УН и Повељом УН. То је то. Све друго је доливање уља на ватру и може само довести до већих сукоба које не желимо.

Чини се да је атмосфера у Европи потпуно луда. Делим вашу забринутост да смо на путу ка великом рату, а видим западне политичаре који су потпуно уверени да су на правој страни историје. Које је ваше запажање, с обзиром на то да разговарате са обе стране?

Нико не жели компромис ни о чему. Ни Руси, ни Украјинци, ни Европљани. Сви желе да победе. Зато очекујем ескалацију, јер време не ради ни за Русију, ни за Украјинце. Али нисам сигуран ни да време ради за Европу.

Ако се присетите о чему смо причали пре две године у Швајцарској, и тада сам рекао да се ништа неће брзо променити и да ћемо имати лошију ситуацију. Нажалост, био сам у праву. Сада могу да кажем да најгоре тек долази.

Имам неочекиван одговор на ваше питање. Не кажем ништа, јер све што покушате да кажете, сви би ми одговорили да сам из мале земље, да им не треба моје мишљење јер су уједињени и сви мисле исто. Забрањено је говорити нешто другачије.

Нису отворили ниједан нови кластер Србији у преговорима са Европском унијом због неусаглашавања са њиховом декларацијом о Русији. То је једини разлог. То показује да морате у потпуности да budete послушни у свему или сте ван тима.

Морате бити у потпуности усаглашени. Није у питању ко је прекршио међународно право. Ми знамо ко је то урадио, ко је извршио агресију. Због друштвених мрежа, ситуације унутар земаља у Европи и другим деловима света, нико не жели да учини било шта јер мисле да је истина на њиховој страни и да само ако победе, то може бити предуслов за преживљавање Европе и напретка света.

На крају морамо да разговарамо. Не можете наметати своје услове другима

Нико не жели компромис ни о чему. Ни Руси, ни Украјинци, ни Европљани. Сви желе да победе, што значи да друга страна треба да изгуби. Што се не дешава. Зато толико траје рат. Толико дуго колико нико није очекивао. Зато очекујем ескалацију, јер време не ради ни за Русију, ни за Украјинце. Али нисам сигуран ни да време ради за Европу. Мислим да све три стране губе. Руси, Украјинци, које рат погађа највише.

На крају морамо да разговарамо. Не можете наметати своје услове другима. Боље је разговарати, имати дијалог, добар разговор страна у рату десет пута дневно, него имати један дан рата, који је деструктиван за све стране.

То је нешто што мора да се промени. Али нико није спреман да то учини, нико неће да призна грешке подржавајући до краја једну страну или да је рат могао бити заустављен три године раније. Зато ће рат бити настављен на најгори могући начин.

Аргументовао бих да сте у посебној одговорности као председник Србије, јер сте

један од ретких лидера у Европи који је видео рат у својој земљи, бомбардоване главног града, Београда. Видели сте шта је рат, да је монструм који може да промени људе, увлачи све. Да ли председник као ви треба снажније да говори, да отвори очи тим "лудацима" који нису били сведоци рата? Каква је најгора ситуација са којом ћемо се суочити ако се ескалација настави тако?

Мислим да, шта год да кажем, нико неће слушати. Данас нико не жели да слуша ништа. Они имају своје задатке, циљеве, и то је то. Нико се не помера са својих позиција. Шта год да кажем о томе колико је страшно суочити се са ратом, видите да се диве Украјинцима због отпора Русима. Сви воле да говоре о рату јер мисле да побеђују. То је лудо, јер људи који гину постали су само бројка.

Када свакодневно говорите о рату Русије и Европе, да ће Русија напасти балтичке земље, Пољску, у шта уопште не верујем, јер не видим који би био руски интерес, онда на крају једна една искра може покренути рат

Видите славље када неки људи говоре о милион, милион и сто хиљада Руса који су погинули, као да је то добра вест. То је лудо. Ако бих ишао негде и рекао: "Зауставите рат", они би рекли: "Александре, покушавамо да зауставимо рат, али не под Путиновим условима." Онда кажем: "Добро, онда нећемо зауставити рат", и онда чекате ескалацију.

На крају, ако толико причате о рату, на крају ћемо имати рат. То је као у Чеховљевој драми. Када свакодневно говорите о рату Русије и Европе, да ће Русија напасти балтичке земље, Пољску, у шта уопште не верујем, јер не видим који би био руски интерес, онда на крају једна провокација може изазвати рат. Једна искра може покренути рат.

Напослетку, видите да су сви спремни за рат. Можемо да се правимо да то не видимо и да се то не дешава, али дешава се. Сви се припремају за рат.

Говорили смо у Велтхохеу о развоју у Русији, на пример о листи од 120 производних погона у Европи који производе дроне за Украјину, а који су сада легитимни циљеви, и о све већем броју Руса који говоре о коришћењу нуклеарног

наоружана. Били сте у Француској на прослави државног празника. Да ли су европски лидери свесни чињенице како се атмосфера мена у Русији, како се врши притисак на Путина да даље ескалира ситуацију? Како западни лидери реагују на то?

Они верују да су снажнији од Русије, али потцењују Русе, верујући да Путин блефира и да ће урадити све да избегне коришћење нуклеарног наоружања. Ако буде потребно, он ће га користити. Немам никакву сумњу

Био сам присутан на вечери. Имао сам добре разговоре са Рутеом и другима о региону. То је био мој фокус – да треба сами да бринемо о себи. Али сам слушао све. Русија је била готово једина тема. Сви су говорили о наоружању. На крају, они верују да су снажнији од Русије, што је по количини наоружања тачно, али потцењују Русе, верујући да Путин блефира и да ће урадити све да избегне коришћење нуклеарног наоружања.

Ако буде потребно, он ће га користити. Немам никакву сумњу. Могу да ми кажу да лажем, да се то никада неће десити. Али он никада није одустао од права на коришћење нуклеарног наоружања. Да је другачије, било би му тешко да политички преживи. Видећемо после септембра. Русија има изборе 24. септембра. Не одмах после тога, али неколико недеља касније сигуран сам да ћемо видети ескалацију.

Сада смо посматрачи, а Ви сте учесник, актер, председник, ја новинар, у ситуацији која може да изазове само дубоку забринутост. Налазимо се у лудој ситуацији – говоримо овог лепог лета о перспективи великог рата у Европи, после века и два разарајућа рата. Да ли сте очајни?

Морамо да бринемо о себи. Ми смо светски прваци по броју ратова у 20. веку. Изгубили смо превише људи

Нисам оптимистична особа, али чиним све да будем реалан и опрезан. То је мој посао. Морамо да бринемо о себи. Ми смо светски прваци по броју ратова у 20. веку. Изгубили смо превише људи.

У Првом светском рату изгубили смо 29 одсто становништва, што је био највећи проценат. Говорим само о Србима. У Другом светском рату били смо једини народ који се супротставио нацистима на почетку рата и платили смо највећу цену, посебно западно од Дрине, где је марионетска НДХ убијала Србе у великом броју, у концентрационом логору Јасеновац и на другим местима. После тога имали смо ратове током деведесетих година и НАТО агресију на Србију 1999. године.

Имајући све то на уму, чинимо све да задржимо мир и стабилност, јер знамо шта значи рат. Знамо шта значи политички, економски и колико губимо људи. Није реч само о патњи људи, иако то треба да буде у фокусу, већ и о томе да се ништа не може надокнадити у будућности.

Страшно је када говоримо о ратовима и увек верујем да су дани и дани тешких преговора бољи од рата. Радимо на очувању мира и стабилности. Имамо Експо идуће године и то је нешто што нам је веома важно. Верујем да сте видели много промена у протеклим месецима, од када нисте били у Београду. То је нешто чиме се поносимо.

Да ли ћемо бити тешко погођени свим тим? Нема никакве сумње. Знам да пратите све. Сетите се пре неколико недеља, када је (амерички председник Доналд) Трамп потписао споразум о примирју са Иранцима. Дан касније сам рекао да не верујем у то, јер узрок рата није решен.

Рекао сам да ћете видети да нема стране која је победила. Иранци ће рећи да су они победили, Американци такође. То ће нас водити ка наставку тог рата. И није било потребно више од седам до десет дана јефтиније нафте, а сада поново имамо разарајуће последице.

Зато кажем да у рату Русије и Украјине неко мора да победи, а неко да изгуби. Исто је и са иранском кризом. У супротном, оба конфликта ће трајати много година.

(РТС)

